

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Καλών και Εφαρμοσμένων
Τεχνών

**Πώς μπορεί η τεχνητή νοημοσύνη (AI) να συμβάλει στην
ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του Λευκαρίτικου
κεντήματος στη σύγχρονη εποχή;**

Κυριακή Μακρή

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια κ. Εύα Κοραή

Λεμεσός, 2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Περίληψη
2. Εισαγωγή
3. Ιστορία και Σημασία του Λευκαρίτικου Κεντήματος
  - 3.1 Ιστορική Εξέλιξη
  - 3.2 Κοινωνική και Πολιτιστική Σημασία
  - 3.3 Πιστοποιημένο από την UNESCO
  - 3.4 Προκλήσεις και Μέλλον
4. Ψηφιακή Καταγραφή Λευκαρίτικων Κεντημάτων
5. Αυτόματη Αναπαραγωγή Σχεδίων με Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης
6. Εκπαίδευση και Διάδοση μέσω Τεχνητής Νοημοσύνης
  - 6.1 Εφαρμογές Προσομοίωσης και Διαδραστική Εκπαίδευση
  - 6.2 Διαδικτυακά Μαθήματα και Εξατομικευμένες Οδηγίες
7. Εκσυγχρονισμός και Εμπορική Αξιοποίηση
  - 7.1 Ενσωμάτωση σε Σύγχρονα Προϊόντα
  - 7.2 Διεθνής Συνεργασία και Καινοτομία
  - 7.3 Προώθηση μέσω Ψηφιακών Εργαλείων
  - 7.4 Οικονομική και Κοινωνική Επίδραση
8. Ηθικές και Πολιτιστικές Προκλήσεις
9. Παραγωγή Πρωτότυπων Μοντέλων με Τεχνητή Νοημοσύνη
10. Από το Παραδοσιακό Μοτίβο στη Σύγχρονη Τσάντα: Η Διαδικασία Δημιουργίας
11. Τελικό Προϊόν
12. Εικόνες (Περιγραφή Εικόνων)
13. Βιβλιογραφία

1 Περίληψη

Τα Λευκαρίτικα κεντήματα αποτελούν έναν πολιτισμικό θησαυρό με σημαντική ιστορική και πολιτιστική αξία, ο οποίος έχει καταγραφεί στον Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Παρ' όλα αυτά, αυτή η τέχνη αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, κυρίως λόγω της απομάκρυνσης των νεότερων γενιών από τις παραδοσιακές χειροτεχνίες και της σταδιακής μείωσης των τεχνιτών. Η τεχνητή νοημοσύνη, με τη βοήθεια εργαλείων όπως η μηχανική όραση, οι αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης και οι ψηφιακές πλατφόρμες, αναδεικνύεται ως μια πολλά υποσχόμενη λύση. Η παρούσα μελέτη διερευνά τον ρόλο της ΤΝ στη διατήρηση και τον εκσυγχρονισμό αυτής της τέχνης, εστιάζοντας στις απόψεις της τελευταίας ενεργής τεχνίτριας των Λευκάρων, μέσω μιας ερευνητικής συνέντευξης.

2 Εισαγωγή

Το λευκαρίτικο κέντημα, μία από τις πιο αναγνωρίσιμες παραδοσιακές τέχνες της Κύπρου, αποτελεί ένα πολιτιστικό σύμβολο με πλούσια ιστορική, αισθητική και κοινωνική αξία. Προερχόμενο από το χωριό Λεύκαρα και αναγνωρισμένο ως πολιτιστική κληρονομιά από την UNESCO, αυτή η τέχνη διακρίνεται για την μοναδικότητα των σχεδίων της, την ακρίβεια της τεχνικής της και τη συμβολική σημασία των μοτίβων της. Τα Λευκαρίτικα συνδέονται στενά με την ταυτότητα του νησιού και την διαρκή ανάγκη για ανθρώπινη έκφραση μέσω της δημιουργίας.

Αν και τα Λευκαρίτικα διατηρούνται εδώ και αιώνες, η σύγχρονη εποχή φέρνει προκλήσεις που απειλούν τη συνέχιση της τέχνης. Οι κοινωνικές αλλαγές, η έλλειψη νέων τεχνιτών και η εμπορευματοποίηση της χειροτεχνίας έχουν οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης για αυθεντικά, χειροποίητα κεντήματα. Επιπλέον, η παγκοσμιοποίηση έχει μετατοπίσει το ενδιαφέρον από τις τοπικές πολιτισμικές παραδόσεις σε πιο προσιτές, βιομηχανικές επιλογές. Η τεχνητή νοημοσύνη προβάλλει ως μια ενδεχόμενη λύση για τη διαφύλαξη και τον εκσυγχρονισμό της τέχνης των Λευκαρίτικων, διευκολύνοντας τη σύνθεση της παράδοσης με την καινοτομία. Στην παρούσα εργασία, συνδυάζουμε τεχνικές διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς με σύγχρονα ψηφιακά μέσα, προκειμένου να εξετάσουμε τον κρίσιμο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η ΤΝ στη βιώσιμη συνέχιση και ανανέωση αυτής της μοναδικής τέχνης.